

Man anses for at være **offer for en strafbar handling** (den forurettede person), hvis man er retmæssig indehaver af det **retsgode**, der er beskyttet af den strafferetlige bestemmelse, der er blevet overtrådt i form af en strafbar handling efter italiensk ret, dvs. man lider under følgerne af, at det væsentligste gerningsindhold i bestemmelsen er blevet udløst.

Man har lidt **et civilretligt tab**, hvis man er blevet påført et tab (det være sig et formuetab eller en anden form for tab, der dog under alle omstændigheder skal kunne gøres op i penge) som følge af lovovertrædelsen. Normalt er forurettede og skadelidte den samme person, men det forholder sig ikke altid sådan. Er der f.eks. tale om manddrab, er ofret den dræbte, mens skadelidte er dennes familie, som har adgang til at fremsætte et krav om skadeserstatning. I sin egenskab af forurettet eller civil part i straffesagen (*parte civile*) har man en række lovbestemte individuelle rettigheder før, under og efter sagen.

Den strafferetlige procedure i Italien indledes med en forundersøgelse, der udføres af en særlig enhed ved politiet (*polizia giudiziaria*) og anklagemyndigheden (*pubblico ministero*). Efter efterforskningens afslutning kan anklagemyndigheden (AM) rejse en straffesag ved at udarbejde et anklageskrift eller henstille til undersøgelsesdommeren, at sagen henlægges. I forbindelse med visse strafbare handlinger kan der kun rejses en straffesag, hvis forurettede indgiver en anmeldelse til politiet eller domstolene (*magistratura*).

Under sagens behandling i første instans vurderer retten de fremlagte beviser og tager stilling til, om tiltalte er skyldig. Sagen afsluttes med, at retten domfælder eller frifinder vedkommende med mulighed for at indanke dommen for en højere retsinstans.

I sin egenskab af forurettet har man en væsentlig rolle i straffesagen, og man har følgelig en række rettigheder. Man kan deltage i sagen i sin egenskab af offer for forbrydelsen (den forurettede person) **uden nogen speciel retlig status, eller indtage en mere aktiv rolle, idet man formelt indtræder som civil part i sagen.**

Klik på linkene nedenfor for at finde de oplysninger, du har brug for

1 - Mine rettigheder som offer for en forbrydelse

2 - Anmeldelse af et strafbart forhold og mine rettigheder under efterforskningen og retssagen

3 - Mine rettigheder efter retssagen

4 - Erstatning

5 - Ret til støtte og bistand

Sidste opdatering: 21/11/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

1 - Mine rettigheder som offer for en forbrydelse

Hvilke oplysninger får jeg af myndighederne (f.eks. politiet eller anklagemyndigheden), når forbrydelsener begået, men inden den er anmeldt?

Så snart en forbrydelse er anmeldt til anklagemyndigheden og kriminalpolitiet, skal de oplyse dig om din ret til at blive bistået af en advokat med henblik på at kunne udøve dine rettigheder samt om retten til retshjælp (artikel 101 i strafferetsplejeloven).

Fra den første kontakt giver den kompetente myndighed oplysninger om følgende på et sprog, som du forstår:

procedurerne for at indgive en anmeldelse eller en begæring, din rolle under efterforskningen og retssagen, din ret til at blive informeret om dato og sted for retssagen samt anklagepunkterne og, hvis du indtræder som civil part, din ret til at blive underrettet om dommen også i form af et resumé

retten til adgang til juridisk rådgivning og retshjælp

hvordan retten til tolkning og oversættelse af sagens akter kan udøves

eventuelle beskyttelsesforanstaltninger, der kan iværksættes over for dig

lovbestemte rettigheder, hvis du er bosat i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union end den, hvor forbrydelsen fandt sted

bestemmelserne for godtgørelse af udgifter, som du har afholdt på grund af deltagelsen i straffesagen

muligheden for at søge erstatning for skader som følge af forbrydelsen

muligheden for at afslutte sagen ved at trække begæringen tilbage eller gennem mægling

dine rettigheder i sager, hvor tiltalte anmoder om udsættelse med tilsynsforanstaltninger, eller sager, der fører til straffritagelse, fordi de strafbare forhold ikke er særligt alvorlige

sundhedstjenester i landet, modtagefamilier (*case famiglia*), voldsforebyggelsescentre og krisecentre (*case rifugio*)

(strafferetsplejelovens artikel 90a).

Jeg bor ikke i den EU-medlemsstat, hvor forbrydelsen blev begået (EU-statsborgere og statsborgere i tredjelande). Hvordan er mine rettigheder beskyttet?

Hvis du ikke taler italiensk, har du ret til at indgive en begæring til anklagemyndigheden ved retten i hovedbyen i retskredsen, på et sprog, som du forstår.

Hvis du ønsker det, har du ret til at få en oversættelse af kvitteringen for indgivelse af begæringen på et sprog, du kender (artikel 107b i

gennemførelsesbestemmelserne).

Hvis du opholder sig i eller har bopæl i Italien sender den offentlige anklager anmeldelser eller begæringer vedrørende forbrydelser begået i andre EU-

medlemsstater til anklageren ved appelretten, som derefter videresender den til de kompetente retslige myndigheder (artikel 108b i

gennemførelsesbestemmelserne).

Se også:

artikel 1-5 i [lovdekret nr. 204 af 9. november 2007](#) (gennemførelse af direktiv 2004/80/EF om erstatning til ofre for kriminalitet)

artikel 2-6 i [dekret nr. 222 af 23. december 2008](#) (gennemførelse af lovdekret 204/2007) og artikel 11 i [lov nr. 122 af 7. juli 2016](#) (europæisk lov 2015-2016 om erstatning til ofre for voldelige forbrydelser)

Hvilke oplysninger får jeg, hvis jeg anmelder en forbrydelse?

Fra den første kontakt giver den kompetente myndighed oplysninger om følgende på et sprog, som du forstår:

muligheden for at blive informeret om status i sagen og registrering i det officielle register over anmeldte forbrydelser

muligheden for at blive underrettet om en anmodning om henlæggelse af sagen

muligheden for at påtale eventuelle krænkelser af dine rettigheder

myndigheder, hvor du kan få oplysninger om sagen

vilkårene for godtgørelse af udgifter, som du har afholdt på grund af deltagelsen i straffesagen

I sager vedrørende forbrydelser med fysisk vold underretter kriminalpolitiet dig straks om bestemmelserne for løsladelse og ophævelse af de forebyggende frihedsberøvende foranstaltninger og underretter dig også i tide og med de samme forholdsregler, hvis den varetægtsfængslede eller dømte er undvejet.

Det samme gælder, hvis den indsatte er undvejet fra den frihedsberøvende foranstaltning, medmindre der foreligger en reel risiko for, at gerningsmanden lider overlast (artikel 90b i strafferetsplejeloven).

Har jeg ret til gratis tolke- eller oversætterbistand (i min kontakt med politiet eller andre myndigheder eller under efterforskningen og retssagen)?

Den kompetente myndighed udpeger en oversætter/tolk, hvis det er nødvendigt at oversætte et dokument, der er skrevet på et fremmedsprog eller på en svært forståelig dialekt, eller hvis den person, der skal eller ønsker at afgive forklaring, ikke taler italiensk. Forklaringen kan også fremsættes skriftligt og tilføjes sagsakterne sammen med oversættelsen.

Myndigheden udpeger på eget initiativ en tolk, hvis det er nødvendigt at foretage en afhøring af dig, og du ikke taler italiensk, samt hvis du ønsker at deltage i retsmødet og har anmodet om tolkebistand.

I det omfang det er muligt, kan tolkebistand ligeledes bestå af fjertolkning, medmindre tolkens fysiske tilstedeværelse er påkrævet, for at du kan udøve dine rettigheder korrekt eller forstå proceduren fuldstændigt.

Hvis du ikke forstår italiensk, har du ret til gratis at få oversat sagsakter eller dele af sagsakter, der indeholder oplysninger, som er nyttige for udøvelsen af dine rettigheder. Oversættelsen kan bestå af en mundtlig oversættelse eller et resumé, medmindre den kompetente myndighed finder, at denne mundtlige oversættelse eller resuméet krænker dine rettigheder (artikel 143a strafferetsplejeloven).

Hvis du ikke taler italiensk, har du ret til at benytte et sprog, som du kender, når du indgiver klage til anklagemyndigheden ved retten i hovedbyen i retskredsen. Hvis du ønsker det, har du også ret til at få en oversættelse af kvitteringen for indgivelse af begæringen på et sprog, som du forstår (artikel 107b i gennemførelsesbestemmelserne for strafferetsplejeloven).

Hvad gør myndighedene for at sikre, at jeg forstår dem og kan gøre mig forståelig (hvis jeg er barn eller handicappet)?

Den kompetente myndighed udpeger en oversætter/tolk, hvis det er nødvendigt at oversætte et dokument, der er skrevet på et fremmedsprog eller på en svært forståelig dialekt, eller hvis den person, der skal eller ønsker at afgive forklaring, ikke taler italiensk.

Hvis du er mindreårig, kan dommeren på eget initiativ kræve en ekspertudtalelse, hvis der er tvivl om din alder (idet det er underforstået, at hvis der fortsat er tvivl, betragtes offeret som mindreårigt for så vidt angår anvendelsen af bestemmelserne i proceduren). Denne samme ekspertundersøgelse kan ligeledes anvendes til at konstatere, hvorvidt en mindreårig lider af et handicap.

Artikel 351, stk. 1b, i strafferetsplejeloven.

I sager vedrørende forbrydelser, der er omhandlet i straffelovens artikel 572, 600, 600a, 600b, 600c, 600c.1, 600d, 601, 602, 609a, 609b, 609c, 609d, 609g og 612a retter kriminalpolitiet henvendelse til en børnepsykolog eller børnepsykiater udpeget af anklagemyndigheden, når der er behov for at indhente oplysninger fra mindreårige. Den samme procedure anvendes til at skaffe oplysninger fra et voksent offer, der er særligt sårbart. Under alle omstændigheder er det nødvendigt at sikre, at det særligt sårbare offer, der opfordres til at fremlægge oplysninger, aldrig er i kontakt med den person, der er genstand for efterforskningen, og ikke skal fremlægge oplysningerne flere gange, medmindre det er absolut nødvendigt for efterforskningen.

Artikel 362, stk. 1a, i strafferetsplejeloven.

I sager vedrørende forbrydelserne i artikel 351, stk. 1b, retter anklagemyndigheden henvendelse til en børnepsykolog eller børnepsykiater, hvis det er nødvendigt at indhente oplysninger fra mindreårige. Den samme procedure anvendes til at skaffe oplysninger fra et voksent offer, der er særligt sårbart. Under alle omstændigheder er det nødvendigt at sikre, at det særligt sårbare offer, der opfordres til at fremlægge oplysninger, aldrig er i kontakt med den person, der er genstand for efterforskningen, og ikke skal fremlægge oplysningerne flere gange, medmindre det er absolut nødvendigt for efterforskningen.

Artikel 498, stk. 4-4c, i strafferetsplejeloven.

4. Retsformanden forestår afhøringen af mindreårige vidner, inklusive parternes spørgsmål eller indsigelser. I forbindelse med retsmødet kan retsformanden rette henvendelse til et medlem af den mindreåriges familie eller en børnepsykolog. Hvis retsformanden efter at have lyttet til parterne mener, at direkte afhøring af den mindreårig ikke vil skade vidnets sindstilstand, afsiger han kendelse om, at vidneudsagnet kan afgives i henhold til bestemmelserne i de foregående stykker. Kendelsen kan ophæves under retsmødet.

4a. Bestemmelserne i artikel 398, stk. 5a, finder anvendelse, hvis en part anmoder om det, eller hvis retsformanden anser det for nødvendigt.

4b. I sager vedrørende de forbrydelser, der er omhandlet i straffelovens artikel 572, 600, 600a, 600b, 600c, 600d, 601, 602, 609a, 609b, 609c, 609g og 612a, foregår afhøringen af offeret, hvad enten offeret er mindreårig eller voksen, men psykisk sårbart, efter anmodning fra offeret eller dennes advokat bag et spejlglas og via et samtaleanlæg.

4c. Med forbehold af de foregående stykker afsiger dommeren kendelse om, at der indføres beskyttelsesforanstaltninger, når retten skal udspørge særligt sårbare ofre, hvis offeret eller dennes advokat anmoder om det.

Artikel 398, stk. 5c, i strafferetsplejeloven.

Med forbehold af stk. 5b finder bestemmelserne i artikel 498, stk. 4c, anvendelse med henblik på afhøring af særligt sårbare ofre.

Hjælpetjenester for ofre

Hvem tilbyder ofre hjælp?

Bistand til ofre for forbrydelser leveres af sundhedstjenesterne i området, af modtagecentre (*case famiglia*), af voldsforebyggelsescentre, af krisecentre (*case rifugio*) og af andre tjenester, der forvaltes på lokalt og regionalt plan. I mange områder findes der normalt organisationer, der indgår i netværk med de lokale myndigheder, offentlige anklagere, domstole og sundhedstjenester, og som yder bistand til ofre for forbrydelser, uanset hvem de er.

Underretter politiet mig spontant om hjælpetjenesterne for ofre?

Ja. Hvis du er offer for visse forbrydelser (f.eks. menneskehandel, vold i hjemmet, seksuel vold) har du adgang til strukturer, der har bevist deres værd, og som er i kontakt med de retshåndhavende myndigheder, der kan henvise offeret til et voldsforebyggelsescenter eller et krisecenter.

Hvordan er mit privatliv beskyttet?

Det skal altid sikres, at du som et særligt sårbart offer, der opfordres til at fremlægge oplysninger, aldrig kommer i kontakt med den person, der er genstand for efterforskningen, og ikke skal fremlægge oplysningerne flere gange, medmindre det er absolut nødvendigt for efterforskningen.

Derudover indeholder lovdekret nr. 196 af 30. juni 2003 (lov om beskyttelse af personoplysninger) særlige bestemmelser om behandlingen af retslige oplysninger, der har til formål at sikre privatlivets fred og beskyttelsen af disse oplysninger. Men fra det øjeblik, hvor du anerkendes som offer i en straffesag, er du forpligtet til at afgive vidneforklaring. Loven indeholder bestemmelser, der sigter mod at undgå, at du som offer skal afgive forklaring flere gange

(anticiperet bevisoptagelse), og bestemmelser, der beskytter din ret til at undgå kontakt med mistænkte/sigtede. Desuden optræder mindreårige ofres navn og billede ikke i mediernes. Det samme gælder navnet på voksne ofre. Formålet med dette system er at undgå, at oplysninger om din civilstand og oplysninger, der giver mulighed for at identificere dig, udbredes.

Skal jeg anmelde forbrydelsen, før jeg kan nyde godt af hjælpen til ofre?

Det er ikke nødvendigt at have anmeldt forbrydelsen for at have adgang til hjælpetjenesterne til ofre.

Beskyttelse af min person, hvis jeg er i fare

Hvilke former for beskyttelse findes der?

Efter at have kontrolleret visse betingelser, der fastsættes ved lov (artikel 273 og 274 i strafferetsplejeloven), herunder den fare, som du som offer er udsat for (en fare, der i første omgang skyldes muligheden for, at gerningsmanden fortsætter sin ulovlige adfærd), kan den retslige myndighed beslutte at afsige kendelse om indførelse af midlertidige foranstaltninger over for mistænkte, f.eks.: straksfjernelse fra familiens hjem, forbud mod at nærme sig steder, hvor du færdes, forbud mod at bo bestemte steder, husarrest og varetægtsfængsling.

Du har ret til at blive informeret om begæringer om ophævelse eller ændring af de midlertidige retsbevarende foranstaltninger over for gerningsmanden og til inden for to dage at fremsætte et svarskrift for at modsætte dig dette eller fremføre dit synspunkt (artikel 299 i strafferetsplejeloven). Du har også ret til at blive informeret om de foranstaltninger, som dommeren træffer vedrørende ændring eller ophævelse af de retsbevarende foranstaltninger over for mistænkte. Der kan indføres andre beskyttelsesforanstaltninger over for offeret, især når offeret er særligt sårbar, mindreårig eller offer for bestemte forbrydelser, f.eks.: kriminalpolitiet sikrer, at det særligt sårbare offer, der opfordres til at fremlægge oplysninger, aldrig kommer i kontakt med den person, der er genstand for efterforskningen, og ikke skal fremlægge oplysningerne flere gange, medmindre det er absolut nødvendigt for efterforskningen

kriminalpolitiet retter henvendelse til en børnepsykolog eller børnepsykiater, der udpeges af anklagemyndigheden, når det er nødvendigt at indhente oplysninger fra mindreårige (artikel 351, stk. 1b, i strafferetsplejeloven)

anklagemyndigheden retter henvendelse til en børnepsykolog eller børnepsykiater, når det er nødvendigt at indhente oplysninger fra mindreårige. Under alle omstændigheder er det nødvendigt at sikre, at det særligt sårbare offer, der opfordres til at fremlægge oplysninger, aldrig kommer i kontakt med den person, der er genstand for efterforskningen, og ikke skal fremlægge oplysningerne flere gange, medmindre det er absolut nødvendigt for efterforskningen (artikel 362, stk. 1a, i strafferetsplejeloven)

retsformanden afhører den mindreårig som vidne og kan i den forbindelse rette henvendelse til et medlem af den mindreåriges familie eller børnepsykolog (artikel 498 i strafferetsplejeloven)

hvis en part anmoder om det, eller hvis retsformanden anser det for nødvendigt, når der er en mindreårig blandt de personer, der er involveret i bevisoptagelsen, afsiger dommeren kendelse om stedet, fristen og de nærmere betingelser for brugen af anticiperet bevisoptagelse, når kravet om beskyttelse af de pågældende gør dette nødvendigt eller hensigtsmæssigt. Retsmødet kan også afholdes andre steder end i retten, eventuelt hos en specialiseret støtteorganisation eller, hvis andet ikke er muligt, i den pågældendes hjem for at sikre bevisoptagelsen

vidneerklæringer skal optages i deres helhed ved hjælp af fonografisk udstyr eller audiovisuelle hjælpemidler. Hvis der ikke er adgang til optageudstyr eller teknisk personale, har dommeren mulighed for at benytte teknisk ekspertise eller rådgivning.

i forbindelse med voldsforbrydelser foregår afhøringen af et mindreårigt offer eller et voksent offer, der er psykisk sårbar, på anmodning af offeret eller dennes advokat bag et spejlglas og ved hjælp af et samtaleanlæg.

Hvem skal beskytte mig?

(Se ovenfor)

Vurderer man min situation for at fastslå, om der er risiko for, at gerningsmanden påfører mig fornyet skade?

Når der opstår specifikke beskyttelsesbehov, kræver loven, at du som offer for en forbrydelse underkastes en individuel vurdering for at afgøre, om og i hvilket omfang det vil være hensigtsmæssigt at træffe særlige foranstaltninger under sagen. Man er særligt opmærksom, hvis du er mindreårig og særligt sårbar. Det er dommeren, der afgør, om du vil have gavn af passende beskyttelsesforanstaltninger under straffesagen. I løbet af efterforskningen afhøres du i egnede lokaler af særligt uddannede bjertente. Hvis du er mindreårig, skal ungdomsdomstolen gøres opmærksom på dette, og den vil så vurdere situationen og behovet for beskyttelse. For at beskytte dig mod en ny forbrydelse kan retten begrænse gerningsmandens frihed (tilbageholdelse, forbud mod at nærme sig steder, hvor du færdes, fjernelse fra familiens hjem). Du skal underrettes om anvendelsen af sådanne foranstaltninger (artikel 282c i strafferetsplejeloven). Du kan også anmode dommeren om at beordre gerningsmanden til at betale underholdsbidrag, når dommeren har beordret denne fjernet fra familiens hjem eller på et senere tidspunkt (artikel 282a i strafferetsplejeloven). Den kompetente lokale politimyndighed har de samme beføjelser og har en særlig tjeneste til dette formål.

Evaluerer man min situation for at fastslå, om der er risiko for, at jeg bliver påført fornyet skade via det strafferetlige system (under efterforskningen og retssagen)?

Du har som offer for en voldsforbrydelse, både som mindreårig og særligt sårbar, ret til at vidne under sikrede forhold. Sådanne ordninger kan indføres for at forhindre, at du kommer i kontakt med gerningsmanden i forbindelse med efterforskningen og retssagen. Det er også muligt at gengive vidneudsagn fra dig som et særligt sårbart offer på et audiovisuelt medie, også i tilfælde hvor det ikke er absolut nødvendigt at gøre dette.

Bestemmelse om muligheden for at rejse relevante spørgsmål

(artikel 413 i strafferetsplejeloven): anmodning fra den person, der er omfattet af efterforskningen, eller offeret for den strafbare handling

Den person, der er omfattet af efterforskningen, eller offeret for forbrydelsen kan anmode anklagemyndigheden om muligheden for at rejse relevante spørgsmål i henhold til artikel 412, stk. 1 (hvis anklagemyndigheden beslutter ikke at rejse sigtelse eller ikke anmoder om, at sagen henlægges, inden udløbet af den lovbestemte frist eller den forlængede frist, som dommeren har fastsat).

Hvis der gives mulighed for at rejse relevante spørgsmål, gennemfører anklagemyndigheden den nødvendige indledende efterforskning og fremsætter sine krav inden for tredivede dage fra anmodningen som indgivet i henhold til stk. 1.

Hvilken beskyttelse tilbydes særligt sårbare ofre?

Det er ikke kun offerets alder eller fysiske eller psykiske handicap, der gør det særligt sårbart, men også typen af forbrydelsen og sagens nærmere omstændigheder. Med henblik på at afgøre, hvorvidt et offer er særligt sårbart, er det nødvendigt at undersøge, om forbrydelsen omfatter vold eller er inspireret af racehad, om den hænger sammen med organiseret kriminalitet, terrorisme – herunder international – eller menneskehandel, om den er udtryk for diskrimination, og om offeret befinder sig i en tilstand af følelsesmæssig, psykologisk eller økonomisk afhængighed af gerningsmanden (artikel 90c i strafferetsplejeloven).

Under alle omstændigheder er det tilladt at gengive vidneudsagn fra særligt sårbare ofre på et audiovisuelt medie, også i tilfælde hvor det ikke er absolut nødvendigt at gøre dette.

BEVISKRAV I SÆRLIGE TILFÆLDE – I sager om tilfælde af vold i hjemmet og partnervold, slaveri, prostitution af mindreårige, børnepornografi, virtuel pornografi, sexturisme, der involverer prostitution af mindreårige, menneskehandel, slavehandel, seksuel vold, skærpande omstændigheder, seksuelle handlinger over for mindreårige, kollektiv seksuel vold, henvendelser til børn med seksuelt formål og stalking, gives der kun tilladelse til afhøringen, når

vidneafhøringen vedrører et særligt sårbart offer, og offeret allerede har fremsat erklæringer under den antciperede bevisoptagelse eller den kontradiktoriske forhandling med den person, imod hvem de pågældende erklæringer vil blive brugt, eller har fremsat erklæringer, som er indført i retsprotokollen, hvis den vedrører andre forhold end dem, som har været genstand for de tidligere erklæringer, eller hvis dommeren eller en af parterne skønner, at særlige omstændigheder taler for det.

SAMMENFATTENDE OPLYSNINGER – Kriminalpolitiet retter henvendelse til en børnepsykolog eller børnepsykiater, der udpeges af anklagemyndigheden, når det er nødvendigt at indhente oplysninger fra et offer, også en voksen, der er særligt sårbare. Det er nødvendigt at sikre, at det særligt sårbare offer, der opfordres til at fremlægge oplysninger, aldrig er i kontakt med den person, der er genstand for efterforskningen, og ikke skal fremlægge oplysningerne flere gange, medmindre det er absolut nødvendigt for efterforskningen (artikel 351, stk. 1b).

INDHENTNING AF OPLYSNINGER – Kriminalpolitiet retter henvendelse til en børnepsykolog eller børnepsykiater, der udpeges af anklagemyndigheden, når det er nødvendigt at indhente oplysninger fra et offer, også en voksen, der er særligt sårbare. Under alle omstændigheder er det nødvendigt at sikre, at det særligt sårbare offer, der opfordres til at fremlægge oplysninger, aldrig er i kontakt med den person, der er genstand for efterforskningen, og ikke skal fremlægge oplysningerne flere gange, medmindre det er absolut nødvendigt for efterforskningen (artikel 362, stk. 1a).

AFHØRING AF VIDNER – Retsformanden forestår afhøringen af vidner, herunder parternes spørgsmål og indsigelser. I forbindelse med retsmødet kan retsformanden rette henvendelse til et medlem af den mindreåriges familie eller en børnepsykolog. Hvis retsformanden efter at have lyttet til parterne mener, at direkte afhøring af den mindreårige ikke vil skade vidnets sindstilstand, afsiger han kendelse om, at vidneudsagnet kan afgives i henhold til bestemmelserne i de foregående stykker. Kendelsen kan ophæves under retsmødet (artikel 498 i strafferetsplejeloven).

Bestemmelserne i artikel 398, stk. 5a (anticiperet bevisoptagelse, se nedenfor) finder anvendelse, hvis en part anmoder om det, eller hvis retsformanden anser det for nødvendigt.

ANTICIPERET BEVISOPTAGELSE – (artikel 398, stk. 5a) Følgende bestemmelser finder anvendelse, hvis en part anmoder om det, eller hvis retsformanden anser det for nødvendigt: Som led i efterforskninger af mistanke om tilfælde af vold i hjemmet og partnervold, slaveri, prostitution af mindreårige, børnepornografi, virtuel pornografi, sexturisme der involverer prostitution af mindreårige, menneskehandel, slavehandel, seksuel vold, skærpende omstændigheder, seksuelle handlinger over for mindreårige, kollektiv seksuel vold, henvendelser til børn med seksuelt formål og stalking gælder det, at hvis der er særligt sårbare voksne blandt de personer, der er involveret i bevisoptagelsen, afsiger dommeren kendelse om stedet, fristen og de nærmere betingelser for brugen af anticiperet bevisoptagelse, når kravet om beskyttelse af de pågældende gør dette nødvendigt eller hensigtsmæssigt. Med henblik herpå kan retsmødet også afholdes andre steder end i retten, eventuelt hos en specialiseret støtteorganisation eller, hvis andet ikke er muligt, i den pågældendes hjem for at sikre bevisoptagelsen. Vidneerklæringer skal optages i deres helhed ved hjælp af fonografisk udstyr eller audiovisuelle hjælpemidler. Hvis der ikke er adgang til optageudstyr eller teknisk personale, har dommeren mulighed for at benytte teknisk ekspertise eller rådgivning. Der udfærdiges ligeledes en sammenfattende afhøringsprotokol. Der udfærdiges kun en transskription, hvis parterne anmoder om det.

Med forbehold af de foregående stykker afsiger dommeren kendelse om beskyttelsesforanstaltninger, når retten skal udspørge særligt sårbare ofre, hvis offeret eller dennes advokat anmoder om det (artikel 498, stk. 4c, i strafferetsplejeloven).

I sager vedrørende ovennævnte forbrydelser kan anklagemyndigheden af egen drift eller på anmodning af offeret eller den person, der er genstand for efterforskningen, anmode om, at offerets vidneforklaring indhentes ved anticiperet bevisoptagelse, også i andre end de i lovgivningen omhandlede tilfælde.

Når offeret er særligt sårbart, kan anklagemyndigheden af egen drift eller på anmodning af offeret eller den person, der er genstand for efterforskningen, anmode om, at offerets vidneforklaring indhentes ved anticiperet bevisoptagelse (artikel 392 i strafferetsplejeloven).

Bevisoptagelse, der kræver deltagelse af særligt sårbare vidner, kan ske i henhold til proceduren for anticiperet bevisoptagelse – en ordning, der bl.a. opfylder kravet om at undgå, at offeret udsættes for yderligere skadelig påvirkning (sekundær viktimering), fordi det fastholdes i proceduren.

GRATIS RETSHJÆLP – Ofre for vold i hjemmet og familievold, skamfering af kvindelige kønsorganer, seksuel vold, seksuelle handlinger over for mindreårige, kollektive seksuel vold og stalking har **altid** ret til gratis retshjælp, selv om deres indkomst overstiger den lovbestemte grænse for dette. Mindreårige ofre for forbrydelser såsom fastholdelse i afhængighedsforhold eller slaveri, prostitution af mindreårige, børnepornografi, sexturisme, der involverer prostitution af mindreårige, menneskehandel, slavehandel og forulempelse af mindreårige er også berettiget til gratis retshjælp.

Jeg er mindreårig – har jeg særlige rettigheder?

(Se ovenfor)

En af mine nærmeste er død som følge af forbrydelsen – hvilke rettigheder har jeg?

Når offeret for den strafbare handling er afgået ved døden, udøver dennes familie de lovbestemte rettigheder

(artikel 90, stk. 3, i strafferetsplejeloven)

En af mine nærmeste har været udsat for en forbrydelse – hvilke rettigheder har jeg?

(Se ovenfor)

Er der mulighed for mægling? På hvilke betingelser? Er jeg i sikkerhed under mæglingsproceduren?

Mægling i straffesager er baseret på lovdekret nr. 274/2000, som giver offeret ret til at sagsøge skadevolderen direkte med henblik på erstatning. Denne mulighed kan kun udøves i tilfælde af forbrydelser, der kan retsforfølges efter begæring.

Der er nødvendigt, at parterne indvilger i at indlede og gennemføre mægling i straffesagen og at nå frem til en tilfredsstillende aftale. Under hele sagen skal fredsdommeren så vidt muligt tilskynde til forlig mellem parterne. Følgende forbrydelser, der hører under fredsdommerens kompetence, egner sig til mægling: injurier, bagvaskelse, simple trusler, lette slag og kvæstelser og hærværk.

Derudover kan parterne i straffesagen eller deres advokater henvende sig direkte til mæglingstjenesten for at få afsluttet en straffesag, der hører under fredsdommerens kompetence, og anvende muligheden i artikel 35 i lovdekret nr. 274/2000, nemlig at den strafbare handling bortfalder, når tiltalte betaler erstatning.

Med hensyn til forbrydelser, der kun kan retsforfølges efter begæring, kan den person, som påstås at have begået forbrydelsen, indkaldes for fredsdommeren efter anmodning fra offeret. Anmodningen skal underskrives af offeret eller dennes retlige repræsentant og af offerets advokat. Sidstnævnte bevidner offerets underskrift. For mindreårige under 14 år, voksne, der er under værgemål, er umyndiggjort eller lider af mentale handicap, underskrives anmodningen af forælderen, værgeren eller kurator eller den særlige kurator. Fremsættelsen af anmodningen har samme virkning som indgivelse af en begæring (artikel 21).

Fremsættelse af anmodningen: Anmodningen skal forudgående meddeles til anklagemyndigheden, hvilket sker ved aflevering af en kopi til dennes sekretariat. Herefter forelægges den for sagsøgeren sammen med beviset for afleveringen på dommerkontoret for den kompetente fredsdommer inden for tre måneder efter anmeldelsen af forbrydelsen. Hvis offeret allerede har indgivet en begæring vedrørende det samme forhold, skal dette anføres i anmodningen, og der skal indsendes en kopi af begæringen til anklagemyndighedens sekretariat. I dette tilfælde afsiger fredsdommeren kendelse om fremskaffelse af det originale dokument (artikel 22).

Indtræden som civil part: Indtræden som civil part skal ske samtidig med indgivelse af anmodningen, da muligheden ellers forpasses. En begrundet anmodning om godtgørelse eller erstatning for skader, der fremgår af anmodningen, sidestilles på enhver måde med indtræden som civil part (artikel 23).

Anmodningen er uantagelig i følgende tilfælde:

den er ikke indgivet i tide

den er indgivet uden for de i lovgivningen omhandlede tilfælde

den indeholder ikke de obligatoriske oplysninger, eller den er ikke underskrevet

beskrivelsen af forholdet eller opregningen af beviskilder er utilstrækkelig

den indeholder ikke et bevis for indgivelsen til anklagemyndigheden.

Anmodninger fra anklagemyndigheden (artikel 25): Senest ti dage efter indgivelsen af anmodningen overbringer anklagemyndigheden sine anmodninger til fredsdommerens justitskontor. Hvis anklagemyndigheden finder, at anmodningen er uantagelig eller åbenbart grundløs, eller at den er indbragt for en fredsdommer, der ikke har geografisk kompetence, afgiver anklagemyndigheden en negativ udtalelse; ellers udfærdiger den anklageskriftet ved at bekræfte eller ændre indholdet af anmodningen.

Efter fristens udløb træffer fredsdommeren selv foranstaltninger, hvis anklagemyndigheden ikke har fremsat anmodninger. Hvis fredsdommeren ikke vurderer, at anmodningen er uantagelig eller åbenbart grundløs, og hvis han anerkender sin kompetence, indkalder han parterne til et retsmøde ved dekret senest 20 dage efter indgivelsen af anmodningen.

Når der er flere ofre, forhindrer en anmodning fra en af disse ikke de øvrige i at intervenere i sagen med bistand af en advokat og at udøve de samme rettigheder som den primære sagsøger. De intervenerende ofre kan indtræde som civile parter, inden retsmødet indledes. Hvis ofre, som har fået dekretet forkyndt på behørig vis, undlader at give møde, betragtes det som en frasigelse af retten til at indgive begæring eller en afståelse af begæringen, hvis denne allerede er indgivet.

Fremmøde ved retsmødet: Mindst syv dage før den fastsatte dato for retsmødet indgiver anklagemyndigheden eller offeret indkaldelsen til retsmødet og tilhørende bemærkninger til fredsdommerens justitskontor.

Når forbrydelsen kun kan retsforfølges efter begæring, søger dommeren at få parterne til at indgå forlig. Hvis det viser sig at være hensigtsmæssigt at forsøge at indgå forlig, kan dommeren udsætte retsmødet i højst to måneder og i givet fald rette henvendelse til mæglingsinstanser og offentlige eller private organisationer i området. Under alle omstændigheder kan parternes erklæringer inden for en mæglingsprocedure under ingen omstændigheder anvendes under retsmødet (artikel 29).

Hvis det indgås forlig, udfærdiges der en protokol, som attesterer, at begæringen er frafaldet eller trukket tilbage og den dertil hørende accept.

Tilbagetrækningen har samme virkning som frafaldelse af begæringen.

Mægling kan føre til, at offeret frafalder sin begæring, hvilket medfører, at sagen frafalder som følge af manglende antagelighedsgrund. Hvis mæglingen lykkes, hvilket kan bestå i erstatning for den forvoldte skade, kan det medføre, at forbrydelsen bortfalder som følge af de erstatningsforanstaltninger, som gerningsmanden har truffet forud for retsmødet eller som følge af forholdets ringe alvor.

Hvor kan jeg finde oplysninger om mine rettigheder?

Bestemmelserne om beskyttelse af ofre findes i strafferetsplejeloven, i [lovbekendtgørelse nr. 212 af 15. december 2015](#), som gennemfører direktiv 2012/29/EU for så vidt angår rettigheder for ofre for forbrydelser, bistand til ofre for forbrydelser og beskyttelsen af ofre, i [lovdekret nr. 204 af 9. november 2007](#), i [dekret nr. 222 af 23. december 2008](#) (som gennemfører lovdekret nr. 204/2007), i artikel 11 i [lov nr. 122 af 7. juli 2016](#) (europæisk lov 2015-2016 om kompensation til ofre for voldsforbrydelser) samt en række andre bestemmelser vedrørende ofre for visse kategorier af forbrydelser.

Sidste opdatering: 21/11/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

2 - Anmeldelse af et strafbart forhold og mine rettigheder under efterforskningen og retssagen

Hvordan kan jeg anmelde en forbrydelse?

Der er tale om en anmeldelse (*denuncia*), når en person, der har kendskab til en strafbar handling, underretter anklagemyndigheden eller kriminalpolitiet om dette. Det er frivilligt at foretage en anmeldelse undtagen i visse tilfælde, som udtrykkeligt er fastsat ved lov. I anmeldelsen angives de væsentlige aspekter ved forbrydelsen, datoen, hvor forbrydelsen blev opdaget, og de beviser, der allerede er kendt. Om muligt indeholder den også personoplysninger, adresse og alle andre oplysninger, der kan hjælpe til at identificere gerningsmanden, dine egne personoplysninger og oplysninger om de personer, der kan redegøre for omstændigheder, der er relevante for at rekonstruere forløbet. Det forhold, at der ikke findes oplysninger, som kan identificere den mulige gerningsmand, har ingen indflydelse på, om straffesagen indledes, idet det er muligt at rejse sigtelse mod en ukendt, som politiet skal meddele den kompetente anklagemyndighed sammen med oplysninger om, hvilke efterforskningsmæssige foranstaltninger, der eventuelt er truffet for at identificere forbrydelsens gerningsmænd.

Begæringen (*querela*) er en erklæring, hvormed en person, der har været udsat for en forbrydelse (eller dennes juridiske repræsentant), anmoder om, at den skyldige retsforfølges. Den drejer sig om strafbare handlinger, der ikke automatisk fører til retsforfølgelse. Begæringen skal indeholde en beskrivelse af den forbrydelse, der er begået, og anmelderens udtrykkelige ønske om, at gerningsmanden retsforfølges med henblik på at blive straffet, skal klart fremgå. Det er muligt at trække en tidligere indgivet begæring tilbage (tilbagetrækning), undtagen i tilfælde af seksuel vold eller seksuelle handlinger, der involverer mindreårige. For at begæringen skal kunne henlægges, skal tilbagetrækningen accepteres af den person, som begæringen vedrører, som, hvis vedkommende er uskyldig, kan have interesse i at bevise, at han eller hun overhovedet ikke har noget med forbrydelsen at gøre, gennem en retssag.

Sagsfremstillingen (*esposto*) er det dokument, hvorved den offentlige myndighed med ansvar for sikkerheden anmodes om at gribe ind af den ene part eller begge parter i tilfælde af konflikter mellem personer. Efter anmodningen om indgriben indkalder den offentlige embedsmand med ansvar for sikkerheden parterne til sit kontor for at forsøge at mægle og udfærdiger en protokol. Hvis det fremgår af forholdet, at der er sket en forbrydelse, og hvis forholdet automatisk fører til retsforfølgelse, skal embedsmanden med ansvar for sikkerheden underrette den retslige myndighed. Hvis det er tale om en strafbar handling, der fører til retsforfølgelse efter indgivelse af en begæring, kan denne embedsmand på anmodning forsøge at nå frem til en præliminær bilæggelse af tvisten, uden at dette berører muligheden for efterfølgende at indgive en begæring.

En anmeldelse, begæring eller sagsfremstilling forudsætter, at man henvender sig til ordensmagten (døgnpolitistationer, politistationer, *Arma dei Carabinieri*). Du kan ligeledes indgive en anmeldelse og en sagsfremstilling til anklagemyndigheden.

Hvordan kan jeg følge med i, hvad der sker i sagen?

Efter anmeldelsen modtager du vejledning om, hvilke myndigheder du skal kontakte for at få oplysninger om proceduren, din rolle under efterforskningen og retssagen, din ret til at blive informeret om tid og sted for retssagen og domsafsigelsen, og, hvis du indtræder som civil part, din ret til at blive underrettet om dommen, i det mindste i form af et uddrag. Derudover vil du blive informeret om status for proceduren og registrering af den anmeldte forbrydelse i det

officielle register. Du informeres i øvrigt om enhver anmodning om henlæggelse af sagen og om mulighederne for at gøre indsigelse mod eventuelle krænkelse af dine rettigheder. Endelig kan du afslutte sagen ved at trække din begæring tilbage, hvis det er muligt, eller ved at indlede mægling (artikel 90a i strafferetsplejeloven).

Kan jeg få retshjælp (under efterforskningen eller retssagen)? På hvilke betingelser?

Du vil allerede fra den første kontakt med den kompetente myndighed få oplysninger om din ret til at søge juridisk rådgivning og retshjælp på statens regning på et sprog, som du forstår (artikel 90a). Du kan anmode om få retshjælp i henhold til bestemmelserne i loven om retshjælp til ugunstigt stillede personer (artikel 98 i strafferetsplejeloven). Du kan retshjælp, hvis din indkomst er lavere end den lovbestemte grænse. For at få adgang til retshjælp skal du indgive anmodning herom til retten i fasen umiddelbart efter indgivelse af begæringen. Ved afslutningen af første fase, hvor advokaten har ret til at være til stede, og under alle omstændigheder forud for indkaldelsen til afhøring, dvs. senest på tidspunktet for afslutningen af den indledende efterforskning, underretter anklagemyndigheden den person, der er genstand for undersøgelsen, om udpegelsen af den beskikkede advokat, og hvis dette ikke sker, vil de efterfølgende faser være ugyldige (artikel 369a i strafferetsplejeloven).

Meddelelsen om udpegelsen skal indeholde:

- oplysninger om den obligatoriske karakter af det tekniske forsvar i straffesager med angivelse af de rettigheder og muligheder, som personen, der er genstand for undersøgelsen, har i henhold til lovgivningen
- navnet på den beskikkede advokat, dennes adresse og telefonnummer
- angivelse af retten til at udpege en særlig advokat, idet der samtidig gøres opmærksom på, at personen, der er genstand for undersøgelsen, vil blive bistået af en beskikket advokat
- oplysning om, at vedkommende er forpligtet til at betale den beskikkede advokat, hvis betingelserne for at få retshjælp ikke er opfyldt, idet den pågældende advares om, at der i tilfælde af insolvens vil blive foretaget tvangsfuldbyrdelse
- oplysninger om retten til tolkebistand og oversættelse af vigtige dokumenter
- angivelse af betingelserne for berettigelse til retshjælp.

Retshjælp er en ordning, der er baseret på retten til et forsvar i henhold til artikel 24 i forfatningen, i henhold til hvilken enhver har ret til at blive bistået i alle stadier af retssagen og uanset domstolsniveau. Den giver mulighed for, at personer med økonomiske problemer på statens regning kan få bistand af en advokat og af specialister såsom sagkyndige vidner og fritages for at betale sagens omkostninger. Der kan anmodes om gratis retshjælp i straffesager, i civile sager i tilknytning til straffesager, i supplerende sager såsom fuldbyrdelse af domme, sager vedrørende sikkerhed, forebyggelse eller overvågning samt i civile sager, der er udløbere af straffesager.

Muligheden for gratis retshjælp gælder ikke kun for italienske statsborgere, men også for udenlandske statsborgere, selv om de er genstand for en administrativ udvigningsprocedure, ikke er bosat i Italien, eller er statsløse, der opholder sig i Italien.

Alle parter i retssagen har mulighed for gratis retshjælp, men når der er tale om et offer for forbrydelser mod den seksuelle frihed, finder de lovbestemte grænser ikke anvendelse.

Staten beskytter også mindreårige, som har adgang til denne mulighed, og det samme gælder personer, der er genstand for en forundersøgelse, hvis disse er anholdt, sidder varetægtsfængslet eller tilbageholdes.

For at kunne få gratis retshjælp må man ikke tjene mere end den lovbestemte grænse på 11 369,24 EUR, der forhøjes med 1 032,90 EUR for hver yderligere person på bopælen.

Kan jeg få refunderet mine udgifter (til deltagelse i efterforskningen/retssagen)? På hvilke betingelser?

Gratis retshjælp er en ordning, der er baseret på retten til forsvar, som igen er beskyttet af artikel 24 i forfatningen, og giver enhver person, der opfylder betingelserne (økonomiske problemer), mulighed for at få bistand af en advokat og specialister såsom ekspertvidner på alle tidspunkter af retssagen og på alle domstolsniveauer på statens regning. Artiklen giver ligeledes mulighed for at blive fritaget for at betale sagens omkostninger.

Har jeg mulighed for at klage, hvis en sag vedrørende mig henlægges?

Ved at gøre indsigelse mod en anmodning om, at sagen henlægges, beder du om, at den indledende efterforskning fortsætter. Du skal i så fald angive formålet med denne supplerende undersøgelse og de dertil hørende beviser, da indsigelsen eller vil blive erklæret uantagelig. Hvis indsigelsen erklæres uantagelig, og begæringen er grundløs, henlægger dommeren sagen med en begrundet kendelse og sender sagens akter til anklagemyndigheden. Hvis dommeren afviser anmodningen, fastsætter dommeren datoen for det lukkede retsmøde og underretter anklagemyndigheden, dig, og den person, der er genstand for efterforskningen. Dommeren meddeler også datoen for retsmødet til den offentlige anklager ved appelretten. Efter retsmødet underretter dommeren anklagemyndigheden i form af en kendelse, hvis vedkommende mener, at der er behov for yderligere undersøgelser, og fastsætter fristen for, hvornår disse skal gennemføres. Hvis dommeren afviser anmodningen om at henlægge sagen, afsiger han kendelse om, at anklagemyndigheden skal udfærdige anklageskriftet inden for en frist på 10 dage. Senest to dage efter udfærdigelsen af anklageskriftet fastsætter dommeren datoen for det indledende retsmøde ved dekret.

Derudover har du som offer for fysisk vold altid ret til at blive informeret om en eventuel anmodning om, at sagen henlægges, også selv om du ikke udtrykkeligt har bedt om det, og du har 20 dage fra det tidspunkt, hvor du er blevet informeret om anmodningen, til at sætte dig ind i sagens akter og fremsætte en begrundet anmodning om, at den indledende efterforskning fortsætter (artikel 408, stk. 3a, i strafferetsplejeloven).

Kan jeg deltage i retssagen?

Du kan udpege en advokat til at udøve dine rettigheder og gøre brug af dine muligheder. For at være sikker på at modtage de meddelelser, som loven kræver, og for at kunne udøve bestemte rettigheder, skal du angive eller vælge en bopælsadresse. Du skal ligeledes meddele eventuelle adresseændringer under straffesagen. Hvis du har udpeget en advokat, er det ikke nødvendigt at meddele dette, idet al korrespondance sendes til advokaten.

Du har ret til at fremsætte skriftlige indlæg og fremlægge beviser både under efterforskningen og under retssagen (artikel 90 i strafferetsplejeloven). Du kan ligeledes se registreringerne af de anmeldte forbrydelser i det officielle register (artikel 335 i strafferetsplejeloven). Du skal informeres om, at de tekniske undersøgelser afsluttes, da de ikke kan gentages (artikel 360 i strafferetsplejeloven). Du kan ligeledes anmode anklagemyndigheden om at foretage undersøgelser i form af anticiperet bevisoptagelse. Du kan straks ved anmeldelsen eller i et senere dokument anmode om at blive informeret om enhver anmodning om, at efterforskningen forlænges, eller at sagen henlægges. Du skal navnlig bede om at blive informeret om anmodninger om forlængelse af efterforskningen (artikel 406 i strafferetsplejeloven) og anmodninger om henlæggelse af sagen (artikel 408 i strafferetsplejeloven). Hvis retssagen gennemføres, har du ret til at blive informeret om sted, dato og tidspunkt for afholdelsen af første retsmøde. Du underrettes ikke automatisk om de efterfølgende retsmøder og må selv forhøre dig om datoerne hos retten. Du er ikke forpligtet til at deltage i retsmøderne, undtagen når du skal vidne. Når efterforskningen er afsluttet, har du ret til at få indsigt i alle sagens akter og tage kopier af dem. I efterforskningsfasen har du generelt ikke ret til dette. Anklagemyndigheden kan dog give tilladelse til det, hvis det har særlig relevans.

Mens straffesagen kører, kan du som offer, der mener at have lidt skade som følge af forbrydelsen, anmode om skadeserstatning og indtræde i sagen som civil part.

Hvilken officiel rolle har jeg i retssystemet? Er jeg f.eks. offer, vidne, civil part eller privat påtaleberettiget, eller kan jeg indtræde som sådan(t) i sagen?

Som offer, kan du som den, der har lidt skade som følge af forbrydelsen, indtræde i alle de ovennævnte roller med de rettigheder og muligheder, det giver. Du kan endvidere afhøres som vidne under retssagen, og hvis du har ret til erstatning som følge af den skade, som du har lidt ved forbrydelsen, kan du anlægge et civilt søgsmål i forbindelse med straffesagen ved at indtræde som civil part.

Hvilke rettigheder og forpligtelser har jeg?

Medmindre andet er anført ovenfor vedrørende dine rettigheder og muligheder som offer, gælder følgende bestemmelser, hvis du føres som vidne. Du har pligt til at møde for dommeren, til at overholde de krav, som dommeren stiller med henblik på retssagen, og til at svare oprigtigt på de spørgsmål, du stilles. Du kan ikke blive tvunget til at vidne om forhold, som kan betyde, at du selv kan ifalde straf. Hvis der indtræffer en hændelse, som forhindrer dig i at møde for retten på den dato, hvor du er indkaldt, skal du hurtigt informere dommeren og angive, hvorfor du er forhindret. Hvis dommeren vurderer, at udeblivelsesgrunden er gyldig, sendes en ny indkaldelse til et senere møde. Hvis du som behørigt indkaldt vidne ikke møder op til retsmødet uden gyldig grund, kan dommeren afsige kendelse om tvunget fremmøde og kan ligeledes dømme dig til at indbetale til bødekasen (*cassa delle ammende*) samt til at godtgøre de udgifter, som udeblivelse medfører, jf. artikel 133 i strafferetsplejeloven. Du har som vidne pligt til at fortælle sandheden, når du besvarer spørgsmål. Artikel 372 i strafferetsplejeloven giver mulighed for at straffe vidner, der nægter at svare, lyver eller undlader at fortælle, hvad de ved. Hvis du ikke er samarbejdsvillig eller tilbageholder oplysninger, kan idømmes fængelsstraf. Du kan ikke blive anholdt under retsmødet. Hvis du trækker dine urigtige erklæringer tilbage eller fortæller sandheden inden domsafsigelsen, slipper du for straf. Mened er ikke strafbart, forudsat at det begås for at forhindre, at du selv eller et familiemedlem bliver straffet (artikel 384 i strafferetsplejeloven).

Kan jeg fremsætte erklæringer eller bevismateriale under retssagen? På hvilke betingelser?

Du kan som offer for en forbrydelse altid blive indkaldt som vidne. Dine erklæringer kan betragtes som en beviskilde med henblik på at få tiltalte dømt, når der foretages en vurdering af deres troværdighed, som både er objektiv og subjektiv. Dommeren kan frit vurdere dit vidneudsagn, som i sig selv kan udgøre det bevis, som domfældelsen af tiltalte er baseret på. Du har pligt til at fortælle sandheden med forbehold af retten til ikke at bidrage til, at du selv bliver straffet (*nemo tenetur se detegere*). Nære slægtninge til tiltalte er ikke tvunget til at vidne. Men de har pligt til at vidne, hvis de har anmeldt forbrydelsen, indgivet en begæring eller en anmodning, eller hvis de selv eller en af deres slægtninge har lidt skade som følge af den pågældende forbrydelse. Hvis du som vidne har tavshedspligt, har du ret til ikke at udtale dig. Personer, der har fremsat en erklæring under den indledende efterforskning, kan omfattes af forskellige beskyttelsesforanstaltninger.

Hvilke oplysninger får jeg under retssagen?

(se ovenfor)

Har jeg adgang til sagsakterne?

Anklagemyndigheden indfører straks alle forbrydelser, som anmeldes, eller som den selv opdager, i det dertil beregnede register, som opbevares hos den. Anklagemyndigheden indfører samtidig eller på et passende tidspunkt navnet på den person, som er sigtet for forbrydelsen. Hvis henvisningen til den relevante straffebestemmelse for de faktiske omstændigheder ændrer sig under forundersøgelsen, eller hvis det viser sig, at de faktiske omstændigheder er anderledes, er anklagemyndigheden ansvarlig for at ajourføre registreringerne. Registreringerne meddeles den person, der er tiltalt for forbrydelsen, den forurettede og deres advokater, hvis disse anmoder herom. Hvis der modtages en anmodning om at få indsigt i registreringerne i registret over forbrydelser, fremsender sekretariatet for den offentlige anklagemyndighed de ønskede oplysninger, hvis intet er til hinder for at efterkomme en sådan anmodning. I modsat fald erklærer sekretariatet, at registreringerne ikke kan udleveres. I forbindelse med specifikke krav vedrørende undersøgelsen kan anklagemyndigheden, når der skal træffes afgørelse om anmodningen, ved et begrundet dekret bestemme, at registreringerne er fortrolige i en periode på højst tre måneder, som ikke kan forlænges (artikel 335 i strafferetsplejeloven).

Hvis anklagemyndigheden retsforfølger sager om mishandling af slægtninge og medlemmer af husstanden eller chikane, vil den, såfremt den ikke skal udfærdige en anmodning om henlæggelse af sagen, ligeledes underrette din advokat eller, hvis du ikke har en sådan, dig direkte om afslutningen af den indledende efterforskning (artikel 415a i strafferetsplejeloven).

Sidste opdatering: 21/11/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

3 - Mine rettigheder efter retssagen

Kan jeg klage?

Kun et offer, der er indtrådt i sagen som civil part, har selvstændig klageadgang, som dog er begrænset til beskyttelse af vedkommendes borgerlige interesser.

Siden lov nr. 46/2006 trådte i kraft, har den civile part generelt ikke haft mulighed for at appellere; den eneste mulighed er en kassationsappel.

Du kan som civil part klage over følgende:

de aspekter af dommen, der vedrører den civile sag

en frifindelsesdom, dog kun vedrørende borgerlige krav

de aspekter af dommen, der vedrører din ret til erstatning og betaling af sagsomkostninger.

Hvad er mine rettigheder, når dommen er afsagt?

Med hensyn til fornyet prøvelse har du som offer, der er indtrådt som civil part i den retssag, der blev afsluttet med den dom, som er genstand for anmodningen om fornyet prøvelse, ret til, når domsforhandlingerne er påbegyndt, at intervenere vedrørende anmodningens antagelighed. Dette gælder selv om den dom, der ankes ved denne ekstraordinære procedure, er en dom om fuldbyrdelse af en udenretlig aftale, idet det ved en særlig procedure anerkendes, at det er muligt at få den formodede gerningsmand dømt til at betale udgifterne sagsomkostningerne.

Har jeg ret til bistand eller beskyttelse efter retssagen? Hvor længe?

I lovdekret nr. 9 af 11. februar 2015 defineres bestemmelserne for gennemførelsen af direktiv 99/2011/EU, som er baseret på princippet om gensidig anerkendelse og regulerer den europæiske beskyttelsesordre for at sikre, at de foranstaltninger, der træffes for at beskytte en person mod forbrydelser, der kan bringe vedkommendes liv, fysiske eller psykiske integritet, værdighed, personlige frihed eller seksuelle integritet i fare, opretholdes, selv om den pågældende flytter til en anden medlemsstat. I direktivet præciseres det, at en europæisk beskyttelsesordre kun kan udstedes, hvis der allerede er indført en beskyttelsesforanstaltning i den udstedende stat, som pålægger den person, der udgør en fare, et eller flere af følgende forbud eller restriktioner: forbud mod at opholde sig på bestemte steder eller i visse definerede områder, hvor den person, der er omfattet af beskyttelsesforanstaltningen, bor eller færdes; forbud mod eller regulering af kontakt med den person, der er omfattet af beskyttelsesforanstaltningen; forbud mod at komme nærmere den person, der er omfattet af en beskyttelsesforanstaltning, end en vis afstand, eller en vis regulering af spørgsmålet. Hvis den kompetente myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat modtager en europæisk beskyttelsesordre, skal den anerkende den "uden unødigt forsinkelse" og træffe de foranstaltninger, der ville være blevet indført efter dens nationale lovgivning i et tilsvarende tilfælde for at beskytte den pågældende person.

Hvilke oplysninger får jeg, hvis gerningsmanden bliver dømt?

Når domsforhandlingerne er afsluttet, udfærdiger og underskriver retsformanden domskonklusionen og udfærdiger en kortfattet fremstilling af de faktiske og retlige forhold, som dommen bygger på. Den dispositive del af dommen oplæses ved et offentligt retsmøde. For de parter, der er til stede ved retsmødet, eller som må betragtes som sådanne, skal oplæsningen af den kortfattede fremstilling og domskonklusionerne betragtes som en forkyndelse af dommen. Dommeren afsiger dom, hvis den formodede gerningsmand uden for enhver rimelig tvivl kendes skyldig i den forbrudelse, vedkommende er anklaget for. Ved dommen fastsætter dommeren straffen og eventuelle sikringsforanstaltninger. Hvis den dømte er insolvent, vil dommeren idømme den person, der har det civilretlige ansvar, pligt til at betale bøden. I dommen bestemmes det også, at domfældte skal betale sagens omkostninger. Dommeren kan afsige kendelse om offentliggørelse af dommen i aviserne, hvis den civile part anmoder om det, og dette sker for domfældtes og om nødvendigt også den civilretligt ansvarliges regning.

Dommen indeholder:

den indledende formulering "På det italienske folks vegne" og navnet på den myndighed, der afsiger dommen

personoplysninger om anklagedes eller andre oplysninger, der gør det muligt at identificere vedkommende, samt oplysninger om andre private parter anklagepunkterne

parternes konklusioner

en kortfattet fremstilling af de faktiske og retlige forhold, som dommen er baseret på, med angivelse af, hvilke beviser afgørelsen er baseret på, og en redegørelse for, hvorfor dommeren mener, at beviserne for det modsatte ikke er troværdige

den dispositive del med angivelse af, hvilke artikler i lovgivningen der er anvendt

dato og dommerens underskrift.

Dommen afleveres hos justitskontoret efter offentliggørelsen. Hvis den ikke offentliggøres inden for 30 dage eller en anden frist på højst 90 dage fra afsigelsen, får anklagemyndigheden meddelelse, at den er afleveret, og den meddeles til de private parter, der har mulighed for at anke den, samt til tiltaltes advokat på det tidspunkt, hvor dommen afleveres.

Bliver jeg underrettet, hvis gerningsmanden løslades (herunder før tid eller på prøve) eller flygter fra fængslet?

Ifølge artikel 90b i strafferetsplejeloven skal du som offer for fysisk vold, hvis du har anmodet herom, straks underrettes, hvis der træffes afgørelse om løsladelse, hvis frihedsberøvelsen ophører, eller hvis den anklagede eller domfældte undslipper eller den fængslede flygter.

Bliver jeg inddraget i afgørelser om løsladelse eller løsladelse under tilsyn? Kan jeg f.eks. fremsætte erklæringer eller appellere sådanne afgørelser?

Det er ikke praksis at høre ofre forud for sådanne afgørelser.

Sidste opdatering: 21/11/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

4 - Erstatning

Hvad er proceduren for at anlægge et erstatningskrav mod gerningsmanden (f.eks. retlig procedure, civil procedure, indtræden som civil part)?

Hvis der er begået en forbrudelse, og der afsiges dom som følge heraf, betyder det, at ofret har ret til erstatning for den skade, vedkommende har lidt. Ifølge loven kan du opnå erstatning på to måder:

du kan indtræde som civil part i straffesagen mod skadevolderen

du kan anlægge et selvstændigt civil søgsmål.

Valget er op til dig, idet lovgiveren har opretholdt sondringen mellem de to procedurer: den strafferetlige procedure og den civile procedure.

Det er først efter anmodning om retsforfølgelse eller retsforfølgelsen (ved domsforhandlingen), at du bistået af en advokat kan indtræde som civil part og dermed blive part i sagen med alle de garantier, som forsvarer er omfattet af. Med domfældelsen tildeler dommeren i straffesager den civile part et såkaldt "foreløbigt" beløb, der forfalder med det samme, idet afgørelsen om den fulde og endelige erstatning henvises til den civile retssag, der skal anlægges, efter at dommen i straffesagen har fået retskraft.

I stedet for at indtræde som civil part kan du anlægge en selvstændig civil retssag for at kræve erstatning for de skader, som gerningsmandens adfærd har forvoldt.

Retten har dømt den anklagede til at betale mig erstatning. Hvordan kan jeg tvinge vedkommende til at betale?

Når dommeren dømmer den anklagede til at betale erstatning til dig, der er indtrådt som civil part, har han tre muligheder: han kan tilkende skadeserstatning, idømme generel betaling af en erstatning eller idømme betaling af et forskud.

For offeret er det bedste, at dommeren tilkender fuld skadeserstatning: I dette tilfælde er det muligt at forkynde dommen og betalingskravet (en betalingspåmindelse, som skal gå forud for indledningen af tvangsinddrivelsesproceduren) for den domfældte, hvorved denne tilpligtes at betale det skyldige beløb. Dette udgør samtidig det første nødvendige skridt med henblik på tvangsinddrivelse i tilfælde af fortsat manglende betaling (en procedure, hvor det altid tilrådes at foretage en foreløbig undersøgelse af, hvilke formuegoder der vil kunne gøres udlæg i).

Medmindre dommen om betaling af skadeserstatning udtrykkeligt erklæres foreløbigt eksigibel, er tvangsfuldbyrdelsen dog betinget af, at dommen ikke kan genkaldes, dvs. at den ikke appelleres inden for de fastsatte frister.

Betalingspåbuddet kan forkyndes på samme tid som dommen, selv om sidstnævnte indeholder krav om betaling af et forskud, som i øvrigt altid vil blive erklæret umiddelbart eksigibelt. Forskuddet dækker dog ikke altid offerets krav, og hvis du anser forskuddet for utilstrækkeligt, kan du anlægge en selvstændig civil retssag for at få fastsat den resterende erstatning og opnå en ny, selvstændig domfældelse af gerningsmanden.

Endelig er den civile sag altid nødvendig i den tredje hypotese, nemlig når dommeren i straffesager blot har dømt den anklagede til at betale skadeserstatning generelt uden at fastsætte beløbet på grund af mangel på tilstrækkelige beviser herfor.

Kan staten udbetale et forskud, hvis den skyldige ikke betaler? På hvilke betingelser?

I henhold til direktiv 2004/80/EF, som gennemføres i Italien med ovennævnte foranstaltninger, skal staten sikre en rimelig og passende erstatning (eller i det mindste en kompensation) til italienske og udenlandske statsborgere, der har været ofre for forsættelige og voldelige forbrudelser (mord, forsættelig legemsbeskadigelse, seksuel vold) begået på italiensk område, og når gerningsmanden til forbrudelsen ikke er blevet identificeret eller har unddraget sig retsforfølgelse, eller under alle omstændigheder når den pågældende ikke råder over de økonomiske ressourcer til at yde de forurettede eller, i tilfælde af død, vedkommendes slægtninge, erstatning for de forvoldte skader.

Har jeg ret til erstatning fra staten?

(se ovenfor)

Har jeg ret til erstatning, hvis den tiltalte ikke dømmes?

Hvis tiltalte frifindes i straffesagen, forhindrer det dig ikke i at fremsætte krav om erstatning i en civil retssag, medmindre du er indtrådt som civil part.

Har jeg ret til et forskud, mens jeg afventer en afgørelse om mit erstatningskrav?

Når offeret er indtrådt som civil part i en straffesag ved at indgive en anmodning om tilbagelevering og godtgørelse for den skade, vedkommende har lidt, træffer dommeren ligeledes afgørelse om det civile krav, når han afsiger dommen i henhold til den tidligere artikel 533 i strafferetsplejeloven. Hvis der kun fremlægges beviser for *forekomsten* af den skade, som forbrydelsen har forårsaget, men ikke dens *omfang*, afsiger dommeren en generel dom om det civile ansvar og henviser parterne til den dommer, der træffer afgørelse i civilsager, med henblik på betaling af skadeserstatning i henhold til artikel 539 i strafferetsplejeloven. **Den civile part kan imidlertid altid anmode dommeren i straffesagen om at fastsætte et forskud** inden for rammerne af de skader, der vurderes at foreligge beviser for. Ved en afgørelse om betaling af en foreløbig erstatning pålægges den anklagede og den civilretligt ansvarlige **at betale et beløb som erstatning for skaden, inden skadens omfang er endeligt fastlagt, og denne afgørelse er umiddelbart eksigibel**. Der er tale om en ordning, der på parternes udtrykkelige anmodning berettiger, at skyldneren dømmes til at betale et forskud, når dommeren mener, at der foreligger et konkret bevis for gældens eksistens inden for rammerne af det beløb, som forskuddet vedrører. I forbindelse med en straffesag er det faktisk heller ikke nødvendigt, med henblik på betalingen af forskuddet, at fremlægge dokumentation for skadens omfang, idet der hersker tilstrækkelig vished om, at det krævede beløb svarer til skadens omfang (Cass. pen. nr. 12634/2001).

Sidste opdatering: 21/11/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

5 - Ret til støtte og bistand

Jeg har været udsat for en forbrydelse – hvor kan jeg henvende mig for at få hjælp og bistand?

Så snart du kommer i kontakt med den kompetente myndighed, får du oplysninger om behandlingsfaciliteter i området, modtagecentre, voldsforebyggelsescentre og krisecentre. Hvis der er mindreårige blandt ofrene, skal der sendes en meddelelse til ungdomsdomstolen, som så vil vurdere situationen og de beskyttelsesforanstaltninger, der skal gennemføres. Hvis du anmoder om det, skal myndighederne til enhver tid sætte dig i kontakt med følgende enheder:

Hjælpetjenester for ofre

Myndigheder med speciale i retshjælp

Advokatsamfundet

NGO'er

Juridiske klinikker – Retsmedicinske tjenester

Offentlige myndigheder, der beskæftiger sig med retshjælp (justitsministeriet, indenrigsministeriet)

Støtteorganisationer for ofre

Ikkestatslige organisationer – Foreninger, der yder juridisk bistand til ofre for forbrydelser

Fagforbund: CGIL – CISL – UIL

Foreningen Libera – 0832 683429-683430

Krisecentret for kvinder i Rom – 06 6840 172006

Forbrugerorganisationer

Det nationale netværk ADA – Foreninger for ældres rettigheder – 06 48907327

Dafne-netværket (hjælp til voldsofre) – 011 5683686

Hotline for ofre for menneskehandel – 800 290 290

Hotline for voldsofre – 1522

Hotline for ofre for forskelsbehandling – 800 90 10 10

Hotline for ofre for mutilering af kønsorganer – 800 300 558

Hotline for ofre for terror og organiseret kriminalitet – 06 46548373 – 06 46548374 – 06 46548375

Hotline for ofre for mafiarelaterede forbrydelser – 800 191 000

Hotline for ofre for afpresning og åger – 800 999 000

Hotline (på alle sprog) til anmeldelse af tilfælde af diskrimination og racisme – 800 90 10 10

Hotline for mindreårige – 114

Er hjælpen til ofre gratis?

Hjælpen er gratis.

Hvilke former for hjælp kan jeg få af staten og de statslige myndigheder?

Strafbare handlinger, der omfatter vold, kan være traumatiserende for ofret, og du kan kontakte de relevante offentlige tjenester under den lokale sundhedsmyndighed (ASL) (såsom familiecentre) og i din bopælskommune (sociale tjenester). Hvis der er mindreårige blandt ofrene, skal der sendes en meddelelse til ungdomsdomstolen, som så vil vurdere situationen og de beskyttelsesforanstaltninger, der skal gennemføres. Hvis du anmoder om det, har politiet (Carabinieri, det statslige politi, kommunale betjente osv.) pligt til til enhver tid at sætte dig i kontakt med de organisationer, der nævnes i dette dokument. Nogle voldsforebyggelsescentre råder over sikrede boliger, hvor du som offer i de mest alvorlige tilfælde kan søge tilflugt for at undgå yderligere voldshandlinger. Hvis du ønsker yderligere information og/eller at komme i kontakt med voldsforebyggelsescentrene i området, kan du også ringe til 1522 – et gratisnummer, der forvaltes af formandskabet for ministerrådet. Hvis du befinder dig i en vanskelig personlig situation, kan du også bede om at blive bistået af en støtteperson ("amministratore di sostegno"), dvs. en person, der arbejder under dommeren for værgemål ved den civile domstol, og som har til opgave at yde gratis bistand til personer, der har svært ved, også midlertidigt, at varetage deres egne interesser. Du kan indgive anmodningen direkte til den civile domstol eller fremlægge dine problemer for de sociale tjenester i din bopælskommune, som så vil underrette anklagemyndigheden for civile anliggender, som kan udfærdige anmodningen vedrørende den person, der har behov for hjælp.

Hvilken type hjælp kan jeg få fra ikkestatslige organisationer?

Ikkestatslige organisationer yder forskellige former for støtte, herunder psykologbistand, midlertidig indkvartering på faciliteter som krisecentre, bistand og juridisk rådgivning, materiel bistand, uddeling af fornødenheder mv.

Sidste opdatering: 21/11/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.